

Európska rada

V Bruseli 22. októbra 2021
(OR. en)

EUCO 17/21

CO EUR 15
CONCL 5

POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát Rady
Komu: Delegácie

Predmet: Zasadnutie Európskej rady (21. a 22. októbra 2021)
– závery

Delegáciám zasielame závery, ktoré prijala Európska rada na uvedenom zasadnutí.

I. COVID-19

1. Očkovacie kampane v celej Európe priniesli významný pokrok v boji proti ochoreniu COVID-19. Napriek tomu je situácia v niektorých členských štátoch naďalej veľmi vážna. V záujme ďalšieho zvýšenia zaočkovanosti v celej Únii by sa malo zintenzívniť úsilie o prekonanie váhavého postoja k očkovaniu, a to aj prostredníctvom boja proti dezinformáciám, najmä na platformách sociálnych médií. Je potrebné zachovať ostražitosť, pokiaľ ide o vznik a šírenie možných nových variantov.
2. Európska rada vzhľadom na vývoj epidemiologickej situácie vyzýva na ďalšiu koordináciu s cieľom uľahčiť voľný pohyb v rámci EÚ a cestovanie do EÚ, ako aj na revíziu súvisiacich dvoch odporúčaní Rady. Nabáda Komisiu, aby zrýchlila prácu na vzájomnom uznávaní preukazov s tretími krajinami.
3. Na základe skúseností získaných z krízy spôsobenej pandémiou COVID-19 sa musí posilniť odolnosť EÚ voči krízam a horizontálna pripravenosť na ne. S cieľom zabezpečiť lepšiu prevenciu, pripravenosť a reakciu, pokiaľ ide o budúce núdzové zdravotné situácie v EÚ, Európska rada vyzýva, aby sa uzavreli rokovania o legislatívnom balíku týkajúcom sa zdravotnej únie a aby sa zabezpečila primeraná účasť členských štátov na riadení Úradu pre pripravenosť a reakciu na núdzové zdravotné situácie (HERA). Pripomína, že je potrebné urýchlene pokročiť pri zabezpečovaní prístupu k liekom vo všetkých členských štátoch.
4. Európska rada opätovne potvrdzuje, že EÚ je naďalej odhodlaná prispievať k medzinárodnej reakcii na pandémiu a zabezpečovať prístup k očkovacím látkam pre všetkých. Vyzýva na rýchle odstránenie prekážok, ktoré bránia celosvetovému nasadeniu očkovacích látok, a vyzýva Komisiu, aby v tejto súvislosti ďalej spolupracovala priamo s výrobcami. To členským štátom umožní urýchlil dodávky očkovacích látok do krajín, ktoré to najviac potrebujú. EÚ bude naďalej podporovať výrobu a využívanie očkovacích látok v partnerských krajinách.

5. V súvislosti s nadchádzajúcim zasadnutím skupiny G20 a so zreteľom na mimoriadne zasadnutie Svetového zdravotníckeho zhromaždenia v novembri Európska rada zdôrazňuje, že podporuje pevné ústredné postavenie Svetovej zdravotníckej organizácie v rámci budúceho globálneho riadenia v oblasti zdravia, ako aj cieľ dohodnúť sa na medzinárodnej zmluve o pandémiách.

II. DIGITÁLNA OBLASŤ

6. Európska rada pripomína cieľ EÚ zabezpečiť digitálnu transformáciu Európy, ktorá bude hnacou silou nášho hospodárskeho rastu, vytvárania pracovných miest a konkurencieschopnosti a nezávislým a otvoreným spôsobom posilní našu digitálnu suverenitu. Upevní sa tým naša odolnosť a uľahčí sa zelená transformácia. Európska rada zdôrazňuje, že na tento účel sú potrebné inkluzívne a udržateľné digitálne politiky, a predovšetkým dôraz na digitálne zručnosti a vzdelávanie.
7. Európska rada vyzýva na urýchlené preskúmanie návrhu Komisie na rozhodnutie, ktorým sa zriaďuje politický program Cesta k digitálnemu desaťročiu do roku 2030, ktorým sa vykonáva Digitálny kompas.
8. Európska rada preskúmala pokrok v digitálnej agende a kľúčových legislatívnych spisoch. Nabáda spoluzákonodarcov, aby do konca roka dosiahli dohodu o nariadení o roamingu, a vyzýva ich, aby pokračovali v práci na návrhoch aktu o digitálnych službách a aktu o digitálnych trhoch s cieľom čo najskôr dosiahnuť ambicióznú dohodu. Európska rada okrem toho zdôrazňuje, že je dôležité dosiahnuť rýchly pokrok v súvislosti s ďalšími existujúcimi a budúcimi iniciatívami, najmä pokiaľ ide o:
 - využitie hodnoty údajov v Európe, predovšetkým prostredníctvom komplexného regulačného rámca, ktorým sa uľahčí inovácia, umožní lepšia prenosnosť údajov a spravodlivý prístup k údajom a zabezpečí sa interoperabilita,
 - vykonávanie zostávajúcich opatrení potrebných na vytvorenie špecifických odvetvových dátových priestorov, ako sa uvádza v Európskej dátovej stratégii z februára 2020, a vypracovanie plánu pre tento proces,

- vytvorenie regulačného rámca pre umelú inteligenciu priaznivého pre inováciu s cieľom urýchliť zavádzanie tejto technológie v súkromnom aj verejnom sektore a zároveň zaistiť bezpečnosť a plné dodržiavanie základných práv,
 - stanovenie spoločných noriem pre koordinovaný prístup k európskemu rámcu pre digitálnu identitu a dosiahnutie dohody o ňom a
 - podporu vytvorenia špičkového európskeho ekosystému mikročipov v celom hodnotovom reťazci a zvýšenie odolnosti, a to aj pokiaľ ide o suroviny, pretože je to nevyhnutné, aby sa zabránilo ich nedostatku, ktorý brzdí našu digitálnu transformáciu. Európska rada v tejto súvislosti so záujmom očakáva pripravovaný návrh európskeho aktu týkajúceho sa čipov.
9. Európska rada sa zaoberala výrazným nárastom škodlivých kybernetických činností zameraných na oslabenie našich demokratických hodnôt a bezpečnosti základných funkcií našich spoločností. Opätovne zdôrazňuje, že je naďalej pevne odhodlaná presadzovať demokratické hodnoty, a to online aj offline. Európska rada v tejto súvislosti znovu potvrdzuje záväzok EÚ k otvorenému, slobodnému, stabilnému a bezpečnému kybernetickému priestoru a naliehavo vyzýva krajiny na celom svete, aby dodržiavali a presadzovali tieto normy. Vyzýva, aby sa pokračovalo v práci na návrhu revidovanej smernice o bezpečnosti sietí a informačných systémov, návrhu smernice o odolnosti kritických subjektov a súbore nástrojov kybernetickej diplomacie. Zdôrazňuje, že vzhľadom na kybernetické hrozby je potrebná účinná koordinácia a pripravenosť v tejto oblasti. V tejto súvislosti podčiarkuje význam ďalšieho rozvoja rámca krízového riadenia kybernetickej bezpečnosti EÚ a účinnej reakcie na úrovni EÚ na kybernetické incidenty a krízy veľkého rozsahu, a to aj prostredníctvom cvičení a preskúmaním potenciálu iniciatívy spoločnej kybernetickej jednotky. Zdôrazňuje, že je potrebné posilniť opatrenia v boji proti počítačovej kriminalite, najmä proti ransomwarovým útokom, a zintenzívniť spoluprácu s partnerskými krajinami, a to aj na multilaterálnych fórach. Európska rada so záujmom očakáva výsledok prebiehajúcej revízie politického rámca EÚ pre kybernetickú obranu.

10. Európska rada zdôrazňuje význam digitálnej konektivity vrátane posúdenia uskutočniteľnosti ďalšieho rozvoja zabezpečenej vesmírnej konektivity. Mal by sa vypracovať a presadzovať model európskej dôveryhodnej konektivity založený na hodnotách EÚ, dôvere, transparentnosti a zodpovednosti. Pri presadzovaní našich záujmov a hodnôt na globálnej scéne zohrávajú ústrednú úlohu partnerstvá s podobne zmýšľajúcimi krajinami. Dôležitým krokom pri posilňovaní transatlantickej spolupráce v digitálnej oblasti je Rada pre obchod a technológie.

III. CENY ENERGIE

11. Európska rada sa zaoberala nedávnym prudkým nárastom cien energie a posúdila vplyv zvyšovania cien na občanov a podniky, najmä na zraniteľných občanov a MSP snažiacich sa zotaviť z pandémie COVID-19.
12. Súbor nástrojov, ktorý Komisia predstavila v oznámení o boji s rastúcimi cenami energie, obsahuje užitočné opatrenia z krátkodobého aj dlhodobého hľadiska.
13. Európska rada vyzýva:
 - Komisiu, aby s pomocou Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy (ESMA) preskúmala fungovanie trhov s plynom a elektrinou, ako aj trh EU ETS. Komisia potom posúdi, či si určité formy obchodného správania budú vyžadovať ďalšie regulačné opatrenia,
 - členské štáty a Komisiu, aby tento súbor nástrojov urýchlene čo najlepšie využili s cieľom poskytnúť krátkodobú pomoc najzraniteľnejším spotrebiteľom a podporiť európske podniky, a to s prihliadnutím na rozmanitú a špecifickú situáciu jednotlivých členských štátov,

- Komisiu a Radu, aby urýchlene zvážili strednodobé a dlhodobé opatrenia, ktorými by sa prispelo k zabezpečeniu energie za cenu, ktorá je pre domácnosti a spoločnosti dostupná, zvýšeniu odolnosti energetického systému EÚ a vnútorného trhu s energiou, zaisteniu bezpečnosti dodávok a podpore prechodu ku klimatickej neutralite, a to s prihliadnutím na rozmanitú a špecifickú situáciu jednotlivých členských štátov, a
- Európsku investičnú banku, aby preskúmala, ako možno v rámci jej kapitálového manévrovacieho priestoru urýchliť investície do energetickej transformácie, a tak znížiť budúce riziká narušenia a naplniť ambície Európy v oblasti globálnej prepojenosti.

14. Na mimoriadnom zasadnutí Rady TTE (energetika), ktoré sa uskutoční 26. októbra 2021, sa bude venovať pozornosť dosiahnutiu okamžitého pokroku v tejto oblasti. Európska rada bude situáciu sledovať a v decembri sa k nej vráti.

IV. MIGRÁCIA

15. V nadväznosti na závery Európskej rady z 24. a 25. júna 2021 a s cieľom zabrániť stratám na životoch a znížiť tlak na európske hranice v súlade s právom EÚ a medzinárodným právom bolo predložených osem akčných plánov pre krajiny pôvodu a tranzitu. Komisia a vysoký predstaviteľ, prípadne spolu s členskými štátmi, by teraz mali tieto plány uviesť do praxe a bezodkladne ich vykonať v spolupráci s partnerskými krajinami. Európska rada očakáva, že sa akčné plány budú opierať o konkrétne harmonogramy a primeranú finančnú podporu; opätovne vyzýva Komisiu, aby Rade podala správu o svojich zámeroch v tejto súvislosti.

16. Európska rada vyzýva Komisiu, aby bezodkladne predložila návrhy opatrení a mobilizovala súvisiace financovanie vo vzťahu ku všetkým migračným trasám v súlade so zvýšenou ambíciou EÚ a aby o tom pravidelne podávala správy Rade. Na opatrenia súvisiace s migráciou by sa malo čo najlepšie využiť aspoň 10 % finančného krytia NDICI, ako aj financovanie v rámci iných relevantných nástrojov.
17. Európska rada v súlade so svojím vyhlásením z marca 2021 a závermi z júna 2021 opätovne vyjadruje očakávanie, že sa včas zmobilizujú finančné prostriedky v rámci príslušných nástrojov určené pre sýrskych utečencov a hostiteľské komunity v Turecku, Jordánsku, Libanone a iných častiach regiónu vrátane Egypta.
18. Európska rada vyzýva Turecko, aby zabezpečilo úplné a nediskriminačné vykonávanie vyhlásenia EÚ a Turecka z roku 2016, a to aj vo vzťahu k Cyperskej republike.
19. Európska rada nebude akceptovať žiadne pokusy tretích krajín o zneužitie migrantov na politické účely. Odsudzuje všetky hybridné útoky na hraniciach EÚ a bude na ne náležite reagovať.
20. Európska rada vyzýva Komisiu, aby navrhla akékoľvek potrebné zmeny právneho rámca EÚ a konkrétne opatrenia podporené primeraným financovaním s cieľom zabezpečiť okamžitú a vhodnú reakciu v súlade s právom EÚ a medzinárodnými záväzkami vrátane základných práv.
21. EÚ bude pokračovať v boji proti prebiehajúcemu hybridnému útoku bieloruského režimu, okrem iného aj bezodkladným prijatím ďalších reštriktívnych opatrení proti osobám a právnym subjektom v súlade so svojim postupným prístupom.
22. Európska rada pripomína, že je potrebné, aby sa využitím potrebných stimulov zabezpečili účinné návraty a plné vykonávanie readmisných dohôd a dojednaní.

23. EÚ je naďalej odhodlaná zabezpečiť účinnú kontrolu svojich vonkajších hraníc.
24. Naďalej by sa malo vyvíjať úsilie s cieľom obmedziť sekundárne pohyby, ako aj zabezpečiť spravodlivú rovnováhu medzi zodpovednosťou a solidaritou medzi členskými štátmi.

V. OBCHOD

25. Európska rada viedla strategickú diskusiu o obchodnej politike EÚ.

VI. VONKAJŠIE VZŤAHY

26. Európska rada rokovala o prípravách na nadchádzajúci samit ASEM, ktorý sa uskutoční 25. – 26. novembra 2021. V tejto súvislosti podporuje stratégiu EÚ pre spoluprácu v indicko-tichomorskom regióne a vyzýva Radu, aby zabezpečila jej rýchle vykonávanie.
27. Európska rada rokovala aj o prípravách na samit Východného partnerstva, ktorý sa uskutoční 15. decembra 2021. Vzťahy EÚ s týmto regiónom majú naďalej kľúčový strategický význam. Európska rada opätovne vyzýva bieloruské orgány, aby prepustili všetkých politických väzňov.
28. Európska rada pred zasadnutím COP26 v Glasgowe vyzýva na ambicióznú globálnu reakciu na zmenu klímy. Je nevyhnutné, aby limit globálneho otepľovania 1,5 °C zostal dosiahnuteľný. Európska rada preto vyzýva všetky zmluvné strany, aby predložili ambiciózne národné ciele a politiky a vykonali ich. Naliehavo vyzýva najmä veľké ekonomiky, aby včas pred zasadnutím COP26 oznámili alebo aktualizovali posilnené a ambiciózne vnútroštátne stanovené príspevky a predložili dlhodobé stratégie na dosiahnutie nulovej bilancie emisií do roku 2050, ak tak ešte neurobili. Európska rada pripomína záväzok EÚ a jej členských štátov naďalej zvyšovať financovanie opatrení v oblasti zmeny klímy. Vyzýva ďalšie rozvinuté krajiny, aby bezodkladne zvýšili svoj príspevok ku kolektívnemu cieľu financovania opatrení v oblasti zmeny klímy vo výške 100 miliárd USD ročne až do roku 2025.

29. Európska rada tiež vzala na vedomie prípravy na zasadnutie COP15 o biologickej diverzite v Kunmingu. Vyzýva na vytvorenie ambiciózneho globálneho rámca pre biodiverzitu po roku 2020 s cieľom zastaviť a zvrátiť stratu biodiverzity.

*

* *

V nadväznosti na vyhlásenie Rady zo 6. decembra 2018 o boji proti antisemitizmu a vypracovaní spoločného bezpečnostného prístupu k lepšej ochrane židovských komunit a inštitúcií v Európe a vyhlásenie Rady z 2. decembra 2020 o začleňovaní boja proti antisemitizmu do všetkých oblastí politiky Európska rada víta stratégiu boja proti antisemitizmu a podpory židovského života v EÚ, ktorú Komisia prijala 5. októbra 2021. Medzinárodné fórum v Malmö venované pamiatke holokaustu a boju proti antisemitizmu, ktoré sa uskutočnilo 13. októbra 2021, je pripomienkou toho, že nesmieme poľaviť v boji proti všetkým formám antisemitizmu, rasizmu a xenofóbie.